

Katowice, 16 stycznia 2023

dr hab. prof. UŚ Tomasz Kubin
Instytut Nauk Politycznych
Wydział Nauk Społecznych
Uniwersytet Śląski w Katowicach

RECENZJA

dorobku naukowego w postępowaniu habilitacyjnym

doktor Miry Malczyńskiej-Biały

Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Działając na podstawie art. 221 ust. 5 i 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018, poz. 1668 z późn. zm.; dalej: ustawy) oraz na podstawie uchwały Rada Naukowej Dyscyplin: nauki o polityce i administracji, nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz nauki o bezpieczeństwie Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 14.11.2022 r. o powołaniu niżej podpisanego do objęcia funkcji recenzenta w komisji powołanej w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego Pani dr. Miry Malczyńskiej-Biały, niniejszym przedstawiam przedmiotową recenzję.

I. Warunki formalne

Zgodnie z art. 219 ust. 1 ustawy, „stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub

- b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
 - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej”.

Z przedstawionej dokumentacji (autoreferat) wynika, że Pani doktor Mira Malczyńska-Biały posiada stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, nadany na podstawie uchwały Rady Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie dnia 4 lutego 2011 r.

Pani doktor Mira Malczyńska-Biały jako „osiągnięcie naukowe [...] stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny” wskazała monografię naukową pt. *Polityka konsumencka Unii Europejskiej po 2002 roku*, wydaną w Rzeszowie roku 2021 przez Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego (ss. 414, ISBN 978-83-7996-981-4).

Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku opublikowania tej monografii było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z unikatowym identyfikatorem wydawnictwa 61200 (Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2020 r. w sprawie wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe, załącznik oraz: Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe, załącznik). Zatem spełniony został również warunek formalny wskazany w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy.

Ostatni warunek formalny dotyczy tego, czy książka wskazana jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę wniosku Habilitantki, tzn. tytuł tej książki, jej treść, zdefiniowane przez Autorkę cele badawcze, przyjęte założenia metodologiczne oraz wykorzystane metody i techniki badawcze mieszczą się w dziedzinie nauk społecznych i dyscyplinie nauki o polityce i administracji – czyli tej, w której o stopień doktora habilitowanego ubiega się Pani doktor Mira Malczyńska-Biały? W opinii niżej podpisanego odpowiedź jest twierdząca; szerzej kwestia ta zostanie omówiona w dalszej części niniejszej recenzji.

Biorąc powyższe okoliczności pod uwagę, książka może stanowić podstawę do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

II. Opinia o książce pt. *Polityka konsumencka Unii Europejskiej po 2002 roku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021, wskazanej jako podstawa postępowania habilitacyjnego

II. 1. Zasadność i oryginalność tematu książki

Tytuł książki wskazanej przez Habilitantkę jako podstawa postępowania habilitacyjnego to: *Polityka konsumencka Unii Europejskiej po 2002 roku*. Taki temat można uznać za bardzo istotny, zarówno w wymiarze naukowym (teoretycznym, poznawczym), jak i praktycznym. Dotyczy on jednej ze wspólnych polityk Unii Europejskiej, czyli to najważniejszej organizacji międzynarodowej w Europie. Badania dotyczące różnych aspektów funkcjonowania UE są bardzo rozległe, ale – m.in. ze względu na ciągły rozwój i ewolucję tej organizacji oraz warunków, w jakich funkcjonuje – wymagają nieustannej weryfikacji i aktualizacji.

Jednym z najważniejszych osiągnięć w procesie integracji w ramach UE (Wspólnot Europejskich) jest wspólny rynek, czyli obszar, w którym mamy do czynienia ze swobodą przepływu towarów, usług, kapitału i ludzi. Aby mógł on funkcjonować jak najlepiej i w sposób rzeczywiście zbliżony do tego, jak funkcjonują rynki w państwach członkowskich, m.in. konieczne jest zapewnienie odpowiedniej ochrony praw konsumentów. Takie zagadnienia jak np. to, w jaki sposób zapewnić odpowiedni poziom tej ochrony, na ile określone regulacje chroniące prawa konsumentów są skuteczne, jakie (krajowe różnego szczebla, tzn. centralnego, regionalnego czy lokalnego czy unijne; o charakterze przedstawicielskim, czyli politycznym, czy też sądowym) instytucje i organy powinny być za to odpowiedzialne i jaki powinien być optymalny „podział obowiązków” pomiędzy nimi, w jaki sposób podejmowane są decyzje w ramach polityki ochrony praw konsumentów i w jaki sposób wypracowywana jest treść aktów prawnych, jak głęboka powinna być ingerencja podmiotów regulacyjnych (państwa, UE) w mechanizm wolnorynkowy czyli w relacje (transakcje) pomiędzy producentami, dystrybutorami, sprzedawcami itp. (profesjonalistami działającymi na rynku) a konsumentami są przedmiotem refleksji naukowej (teoretycznej) trwającej od bardzo dawna.

Jednocześnie dorobek naukowy nad tym zagadnieniem jest istotny nie tylko w aspekcie *stricte* teoretycznym, koniecznym dla jak najpełniejszego i najlepszego zrozumienia tego, w jaki sposób kształtowana jest i funkcjonuje jedna ze wspólnych polityk UE. Temat podjęty przez Habilitantkę jest ważny także w wymiarze praktycznym. Oczywiście jest stwierdzenie, że wszyscy – jako osoby fizyczne – jesteśmy konsumentami i wszyscy niemal codziennie dokonujemy różnych transakcji kupna-sprzedaży towarów i usług na wspólnym rynku UE. To

samo dotyczy wszystkich osób (podmiotów) spoza UE, które na terenie Unii przebywają oraz które podejmują wymianę z przedsiębiorstwami unijnymi. Z drugiej strony, wymogi konieczne do spełnienia w związku z ochroną praw konsumentów przez przedsiębiorstwa z państw UE wpływają na ich konkurencyjność w skali globalnej, tzn. w porównaniu do firm z innych państw. Bardzo duża grupa ludzi – poza tym, że są konsumentami – jest jednocześnie bezpośrednio (jako przedsiębiorcy, tzn. właściciele lub współwłaściciele firm) lub pośrednio (jako pracownicy tych firm) zainteresowana warunkami konkurencji na danym rynku, czyli m.in. tym, jakie są regulacje prawne dotyczące ochrony praw konsumentów.

Temat książki przedstawionej przez Panią doktor Mirę Malczyńską-Białą dotyczy m.in. wskazanych wyżej zagadnień. Biorąc pod uwagę to, że polityka konsumencka w UE jest przedmiotem stałego zainteresowania i reform ze strony instytucji unijnych (i krajowych) oraz ciągle ewoluuje, kompleksowa i rzetelna wiedza – oparta na logicznej, bezstronnej refleksji teoretycznej oraz na poprawnie metodologicznie zaplanowanych i przeprowadzonych badaniach empirycznych oraz wynikające z takich badań wnioski, mogą być bardzo przydatne dla ewentualnych reform tego obszaru aktywności UE.

Zatem biorąc pod uwagę tylko zasygnalizowane wyżej kwestie, dla niżej podpisanego nie ulega wątpliwości, że temat recenzowanej książki zasługuje na podjęcie. Przeprowadzając swoje badania oraz przygotowując na ten temat książkę, Pani doktor Mira Malczyńska-Białą przysłużyła się do rozwoju wiedzy na temat ochrony praw konsumentów w UE. Biorąc pod uwagę temat książki i jej treść oraz aktualny stan piśmiennictwa na ten temat w Polsce, można stwierdzić, że jest to oryginalny i istotny wkład w istniejący stan wiedzy na temat UE jako organizacji międzynarodowej, czyli w dyscyplinie nauki o polityce i administracji. Wnioski płynące z przeprowadzonych badań mogą być wykorzystywane w wymiarze teoretycznym przez innych naukowców i stanowić podstawę do dalszych badań; natomiast w aspekcie praktycznym, mogą być pomocne w kształtowaniu polityki ochrony praw konsumenta przez podmioty władz publicznych.

II.2. Struktura recenzowanej książki

Główna treść książki Pani doktor Miry Malczyńskiej-Białą *Polityka konsumencka Unii Europejskiej po 2002 roku* została zawarta w sześciu rozdziałach (s. 27-305). Są one poprzedzone wstępem (s. 11-26) a zwieńczone zakończeniem (s. 306-318). Oprócz tego, w książce znajduje się wykaz skrótów (s. 7-10), wykaz rysunków i wykresów (s. 319-320), wy-

kaz tabel (s. 321-322), bibliografia (s. 323-350), trzy aneksy (zawierające dwa komunikaty Komisji i rozporządzenie PE i Rady; wszystkie te dokumenty dotyczą polityki ochrony praw konsumentów w UE, s. 351-410) oraz indeks osobowy (s. 411-414).

W rozdziale pierwszym zawarto wybrane aspekty teoretyczne dotyczące polityki konsumenckiej UE. Autorka dokonuje w nim zarysu genezy idei ochrony praw konsumentów oraz jej implementacji, próbuje zdefiniować tę politykę realizowaną w UE, identyfikuje czynniki wpływające na jej rozwój oraz wskazuje i opisuje mechanizmy tworzenia polityki ochrony praw konsumentów. W rozdziale drugim Habilitantka wskazała oraz opisała podmioty, które na forum UE mają największy wpływ na funkcjonowanie polityki konsumenckiej, tzn. instytucje stanowiące prawo, organy sądowe czuwające nad jego przestrzeganiem, organy doradcze i konsultacyjne działające w ramach systemu instytucjonalnego UE oraz inni „gracze”, czyli przede wszystkim różne grupy interesu zaangażowane w politykę konsumencką UE.

Cztery kolejne rozdziały Autorka poświęciła czterem różnym aspektom (określanym przez Autorkę mianem „koncepcji”) polityki konsumenckiej UE, tzn. 1) wzmocnieniu bezpieczeństwa i ochrony konsumentów, 2) dochodzenia ich roszczeń, 3) informowania i edukowania konsumentów w zakresie przysługujących im praw oraz 4) rozwoju prawa konsumentów do reprezentacji. Wszystkie te cztery rozdziały zbudowane zostały według takiego samego schematu, tzn. podzielone są na trzy podrozdziały, w których przedstawiono kolejno: uwarunkowania danego wymiaru polityki konsumenckiej, wskazano jego założenia oraz opisano jego realizację. Przyjęcie jednolitego schematu opisu i analizy tych czterech aspektów polityki konsumenckiej UE czyni pracę przejrzystą i pozwala na łatwiejsze porównanie rezultatów realizacji danej koncepcji.

Biorąc pod uwagę temat książki, przyjęte przez Autorkę cele badawcze oraz standardy dla tego rodzaju prac, taka struktura publikacji jest w pełni uzasadniona i dobra. Kolejność rozdziałów jest zasadna i logiczna a cała praca jest pod względem budowy spójna i przejrzysta. Strukturę pracy można zatem ocenić pozytywnie.

II. 3. Cel i założenia metodologiczne książki

Cel badań, których wyniki zostały zawarte w omawianej książce oraz przyjęte założenia badawcze i metodologiczne, Autorka wskazała we wstępie.

Jak możemy przeczytać na s. 11, „głównym celem badań była analiza polityki konsumenckiej po 2002 r. ze szczególnym uwzględnieniem jej koncepcji”. Należy dodać, że oczy-

wiście chodzi o politykę konsumencką Unii Europejskiej, przy czym Autorka ma świadomość tego (daje temu wyraz także na s. 11), że przed wejściem w życie traktatu z Lizbony (01.12.2009 r.) polityka ta była formalnie realizowana przez Wspólnotę Europejską. W ramach wskazanej analizy polityki konsumenckiej UE jako celu badań, Habilitantka postawiła siedem pytań badawczych (s. 12-13) oraz sformułowała sześć hipotez (s. 13), które postanowiła potwierdzić lub sfalsyfikować. Postawione pytania można uznać za wpisujące się w główny cel badań i spójne z nim, zasadne, poprawnie zbudowane oraz za takie, które mogą być przedmiotem zainteresowania i badań. Jeśli chodzi o sformułowane hipotezy, to zdaniem recenzenta ostatnia z nich: „spośród wszystkich międzynarodowych organów sądowniczych, w zakresie orzecznictwa praw konsumentów, największy dorobek ma Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej” jest oczywista. Czytelnik z nawet niezbyt rozległą wiedzą z zakresu stosunków międzynarodowych oraz prawa międzynarodowego publicznego powinien wiedzieć, że ochrona praw konsumentów raczej nie jest właściwością międzynarodowych organów sądowniczych a istniejące najważniejsze organizacje międzynarodowe, przy których utworzono organy sądowe, nie zajmują się ochroną praw konsumentów. Poza tym, inne organizacje międzynarodowe i regionalne struktury współpracy gospodarczej są na znacznie niższym poziomie zaawansowania integracji w porównaniu do UE, co musi wpływać na stopień zaawansowania ich polityki konsumenckiej (jeśli w ogóle taką prowadzą). Biorąc więc pod uwagę fakt, że ochrona praw konsumentów jest jedną ze wspólnych polityk UE, TSUE po prostu musi mieć największy dorobek w tym zakresie. Co więcej, w pracy nie zawarto pogłębionej analizy porównawczej dorobku międzynarodowych organów sądowniczych w dziedzinie praw konsumentów.

Do postawionych we wstępie pytań badawczych oraz hipotez Autorka odniosła się w zakończeniu, udzielając na te pytania odpowiedzi oraz potwierdzając wszystkie postawione przez siebie hipotezy.

We wstępie swojej książki Habilitantka wyjaśnia także to, dlaczego zastosowała w tytule oraz w samej pracy pojęcie „polityka konsumencka” zamiast „polityka ochrony konsumentów”, które to pojęcie także jest stosowane w regulacjach prawnych i innych dokumentach UE. Uzasadnienie to można uznać za przekonujące i wystarczające.

Autorka, także we wstępie recenzowanej pracy (s. 13-14), wymieniła wykorzystane przez siebie w trakcie procesu badawczego metody i techniki, tzn. m.in. analizę instytucjonalno-prawną, analizę historyczną, analizę porównawczą, analizę decyzyjną oraz analizę czynnikową. Należy zauważyć, że, po pierwsze, wskazane metody i techniki są jak najbardziej cha-

rakterystyczne dla nauki o polityce i administracji a po drugie, biorąc pod uwagę temat badań oraz ich cel, są one w pełni adekwatne.

Jeśli chodzi o ramy czasowe badań, to obejmują one lata 2002-2020. Jak pisze Autorka, wynika to z okresów przyjmowania przez Komisję Europejską kolejnych programów polityki konsumenckiej (s. 15), zatem wskazany okres badań także można uznać za uzasadniony.

We wstępie Pani doktor Mira Malczyńska-Biały dokonuje także przeglądu literatury dotyczącej polityki ochrony praw konsumentów w UE oraz wymienia najważniejsze – zagraniczne i polskie – ośrodki naukowe, wskazuje badaczy zajmujących się tą problematyką oraz syntetycznie charakteryzuje najistotniejsze aspekty ich zainteresowań w ramach ochrony praw konsumentów. Pozwala to Autorce stwierdzić, że jej badania mają walor oryginalności.

II. 4. Treść i poziom merytoryczny książki

Recenzowana książka została przygotowana na dobrym poziomie merytorycznym. Ma ona charakter teoretyczno-empiryczny, przy czym wymiar empiryczny oparty został na badaniach dokumentów zastanych; Autorka nie prowadziła własnych, oryginalnych („wywoływanych”) badań o charakterze empirycznym. Biorąc pod uwagę treść pracy, należy uznać, że wskazany we wstępie cel został osiągnięty. Zawarte w zakończeniu wnioski i odpowiedzi na postawione pytania badawcze oraz dokonana weryfikacja hipotez wynikają z treści pracy i są z nią spójne.

Recenzowana monografia jest zadowalająco osadzona w literaturze dotyczącej jej tematu. Autorka wykazała się bardzo dobrą znajomością zarówno materiałów o charakterze źródłowym (przede wszystkim akty prawne, inne dokumenty przygotowywane przez instytucje UE, wyroki TSUE), jak i literatury przedmiotu. Habilitantka potrafiła krytycznie wykorzystać zgromadzone materiały. Zauważyć można to, że Autorka sprawnie porusza się w temacie i ma rozległą i dobrze ugruntowaną wiedzę dotyczącą ochrony praw konsumentów – nie tylko w UE, ale w ogóle. Zgromadzony materiał źródłowy jest wystarczająco obszerny, różnorodny i reprezentatywny i może stanowić podstawę badań, które z kolei mogą być podstawą do formułowania odpowiedzi na postawione pytania badawcze oraz weryfikacji/falsyfikacji hipotez.

Narracja prowadzona jest dobrze, zawarte w pracy opisy i analiza wydarzeń, zjawisk, procesów itp. oraz przywołane fakty są dobrze dobrane i przedstawione rzetelnie. Pod względem językowym praca Habilitantki napisana została w dobrym stylu; Autorka jasno i zrozu-

miale formuluje swoje myśli. Pod względem edytorskim praca przygotowana została starannie i zgodnie ze standardami. Jak wspomniano, Autorka dobrze wykorzystala charakterystyczne dla dyscypliny, w jakiej sytuuje się recenzowana praca, metody i techniki badawcze. Są one adekwatne do tematu pracy, jej celu oraz do przyjętych założeń badawczych.

W opinii recenzenta, największą wadą omawianej książki jest to, że przeanalizowana przez Habilitantkę polityka konsumencka UE nie została osadzona w jakichś ramach teoretycznych; wykonanej i przedstawionej pracy badawczej brakuje głębszego kontekstu teoretycznego (swoistej „głębi teoretycznej”), co istotnie podniosłoby wartość naukową pracy. Nie może tutaj za wystarczający pod tym względem być uznany rozdział pierwszy. Tym bardziej, że biorąc pod uwagę zakres przedmiotowy książki, zdaniem niżej podpisanego jedna z co najmniej trzech bardzo ważnych, wręcz fundamentalnych perspektyw teoretycznych, mogła zostać wykorzystana:

- 1) teorie integracji europejskiej, które z jednej strony mogłyby zostać uwzględnione po to, aby lepiej wyjaśnić rozwój i znaczenie polityki konsumenckiej w UE, a z drugiej – spróbować pokazać, w jaki sposób polityka ochrony konsumentów wpływa na proces integracji w UE;
- 2) relacje państwo (instytucje regulacyjne) – rynek i pożądany zakres ingerencji instytucji regulacyjnych w mechanizm wolnorynkowy i swobodę zawierania umów. Dyskusja na ten temat trwa w istocie od kilku wieków;
- 3) teoria grup interesu, która m.in. pozwoliłaby na ukierunkowanie badań w celu pokazania wpływu poszczególnych interesariuszy na proces kształtowania i rozwoju polityki konsumenckiej w UE.

Inną słabością pracy badawczej i jej rezultatów zawartych w omawianej książce – o mniejszej „wadze” niż wskazana wyżej ale także istotną – jest nieuwzględnienie wśród czynników rozwoju (rozdział pierwszy) albo wśród podmiotów (rozdział trzeci; w tym przypadku byłiby nim obywatele UE) polityki konsumenckiej znaczenia europejskiej inicjatywy obywatelskiej (EIO). Ramy prawne dla tego instrumentu partycypacji obywateli w zarządzaniu UE zostały stworzone na podstawie traktatu z Lizbony i odkąd EIO zaczęła działać, zarejestrowano niemal sto takich inicjatyw. Wydaje się, że warto byłoby je przeanalizować pod kątem tego, czy dotyczą bezpośrednio lub chociażby pośrednio ochrony praw konsumentów w UE (wydaje się, że są takie) a jeśli nie, to podjąć próbę odpowiedzi na pytanie dlaczego tak jest.

Podsumowując, recenzowana książka, mimo wspomnianych zastrzeżeń, zasługuje na pozytywną ocenę. Na pewno dodatni wpływ na poziom książki ma to, że jest ona efektem wieloletnich zainteresowań i badań Habilitantki. Jak wynika z informacji dołączonych do wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego, temat praw konsumentów jest głównym

przedmiotem zainteresowań naukowych Pani doktor Miry Malczyńskiej-Biały od początku Jej działalności badawczej, czyli od kilkunastu lat. Częstkowe wyniki swoich badań Habilitantka prezentowała i omawiała na wielu konferencjach naukowych oraz publikowała w formie artykułów naukowych zamieszczanych w czasopismach specjalistycznych i pracach zbiorowych.

III. Ocena pozostałych publikacji składających się na dorobek naukowy oraz doświadczenia w pracy naukowej Habilitantki

Zgodnie z informacjami dołączonymi do wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego, Pani doktor Mira Malczyńska-Biały po uzyskaniu stopnia doktora opublikowała 2 monografie:

- 1) Ewolucja polityki konsumenckiej w Polsce po 1989 roku, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2012, ss. 242.
- 2) Alternatywne sposoby pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich w województwie podkarpackim, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2016, ss. 159.

Jak można sądzić po tytule tej pierwszej książki, jest to najprawdopodobniej opublikowana wersja rozprawy doktorskiej Habilitantki – zgodnie z informacjami zawartymi w autoreferacie, jej tytuł to „Polityka konsumencka w Polsce po 1989 roku”. Z kolei druga monografia dotyczy ochrony praw konsumenta na poziomie regionalnym. W ten sposób, uwzględniając książkę wskazaną jako podstawa postępowania habilitacyjnego, Pani doktor Mira Malczyńska-Biały opublikowała książki poświęcone polityce konsumenckiej na trzech różnych poziomach: subpaństwowym (województwa podkarpackiego w Polsce), państwowym oraz międzynarodowym (Unia Europejska). Jest to godna pochwały konsekwencja i systematyczność jeśli chodzi o zakres przedmiotowy badań naukowych.

Jeśli chodzi o artykuły w czasopismach specjalistycznych, to Habilitantka po uzyskaniu stopnia doktora opublikowała 20 artykułów w czasopismach naukowych:

- 1) Unia Europejska wobec potrzeby ochrony konsumentów, „Polityka i Społeczeństwo” 2012, nr 9, s. 253-261.
- 2) Konsumeryzm w Stanach Zjednoczonych Ameryki, „Polityka i Społeczeństwo” 2012, nr 10, s. 100-108.

- 3) Oblicze polubownych sposobów rozstrzygnięcia sporów konsumenckich w zjednoczonej Europie. Analiza zjawiska na przykładzie województwa podkarpackiego, „Kultura i Polityka” 2015, nr 18, s. 165-176.
- 4) Alternatywne sposoby pozasądowego rozstrzygnięcia sporów konsumenckich w Polsce wobec digitalizacji rynku, „Nierówności Społeczne a Wzrost Gospodarczy” 2016, nr 45, s. 88 - 95.
- 5) Consumer safety in European Union cross-border trade. Selected aspects, „Studia i Materiały. Miscellanea Oeconomicae” 2016, nr 4, t. I, s. 115-124.
- 6) Non-governmental consumer organizations in European Union. Selected aspects, „World Scientific News” 2017, no 2, vol. 72, s. 442-447.
- 7) The schemes for institutional consumer protection in the European Union, „Przegląd Politolologiczny” 2017 nr 3, s. 191-197.
- 8) Consumer safety in the policy of the European Union, „Biuletyn Uniwersytetu Lwowskiego” 2017, s.104-110.
- 9) Consumer Policy in Poland in the Period of Transformation „Studia Historiae Oeconomicae” 2017, nr 35, s. 129-142.
- 10) The economic security of Polish consumer and membership of the European Union „Facta Simonidis”, 2018 nr 1, s. 161-170.
- 11) Consumer policy in Poland’s process of accession to the European Union „Rocznik Integracji Europejskiej” 2018 nr 12, s. 333-341.
- 12) Rozwój sprzedaży transgranicznej jako uwarunkowanie polityki konsumenckiej Unii Europejskiej po 2007 roku, „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2018, nr 4. s. 109-119.
- 13) Consumer protection in chosen system of human rights, „Polityka i Społeczeństwo” 2018, nr 4, s. 104-114.
- 14) Grzybek G., Malczyńska-Biały M., The ethical dimension of consumption in a relationship, „Ethics&Bioethics (in Central Europe)” 2019, nr 9, 47-56.
- 15) Education and information in consumer policy in the Republic of Poland, „Środkowo-europejskie Studia Polityczne” 2019, nr 2, s. 47- 63.
- 16) The specificities of modern European consumer society in European Union, „Przegląd Europejski” 2019, nr 4, s. 81-92.
- 17) European Union consumer policy on product safety in years 2002–2014, „Przegląd Politolologiczny” 2020, nr 1, s. 93-102.
- 18) Ochrona praw konsumenta w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w latach 1952-1989, „Politeja” 2020, nr 3, s. 303-314.

19) Wolność zrzeszania się w organizacje konsumenckie na przykładzie Rzeczypospolitej Polskiej, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego”, 2021, nr 1, s. 133-146.

20) Prawa konsumenta a generacje praw człowieka, „Acta Iuridica Resoviensia” 2021, nr 3, s. 201-215 .

Oprócz tego, Pani doktor Mira Malczyńska-Biały jest autorką także 21 rozdziałów w pracach zbiorowych pod redakcją naukową:

- 1) Świadomość konsumencka w Europie Środkowo-Wschodniej na przykładzie Polski, [w:] Europa Środkowa i Wschodnia w procesie transformacji i integracji. Wymiar kulturowy, red. H. Chałupczak, M. Pietraś, Wydawnictwo Officina Simonidis, Zamość 2011, s. 285-301.
- 2) Działalność Rzecznika Praw Obywatelskich w zakresie ochrony praw konsumentów w Polsce [w:] Od kwestii robotniczej do nowoczesnej kwestii socjalnej. Studia z polskiej polityki społecznej XX i XXI wieku, red. P. Grata, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2013, s. 205-215.
- 3) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jako podmiot ochrony praw konsumentów w Polsce [w:] Europa Środkowo –Wschodnia w procesie transformacji i integracji. Wymiar społeczny, red. H. Chałupczak, M. Pietraś, E. Pogorzała, Wydawnictwo Officina Simonidis, Zamość 2013, s. 285-296.
- 4) Geneza i istota funkcjonowania instytucji powiatowego (miejskiego) rzecznika praw konsumentów w Polsce, [w:] Pozasądowa ochrona praw i wolności jednostki - instytucje, standardy, efektywność, red. E. Wójcicka, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa 2014, s. 69-79.
- 5) Wybrane aspekty ochrony młodego konsumenta w Polsce. [w:] W trosce o edukację dziecka red. K. Bocheńska-Włostowska, E. Kopeć, Wydawnictwo B&G, Warszawa 2015, s. 203-214.
- 6) Prawo konsumentów do bezpieczeństwa –wybrane aspekty społeczno-prawne [w:] Polityka bezpieczeństwa w świetle uwarunkowań politycznych, gospodarczych i społecznych, red. P. Grata, M. Delong, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015, s. 333-343.
- 7) Ewolucja ochrony praw konsumentów w Polsce [w:] Europa Środkowa. Central Europe, t. IV, red. W. Stankowski, M. Ubik, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. rtm. Witolda Pileckiego w Oświęcimiu, Oświęcim 2015, s. 92-104.
- 8) Bezpieczeństwo imprez masowych – aspekty prawne i organizacyjne [w:] Współczesna polityka bezpieczeństwa. Aspekty polityczne, gospodarcze i militarne, red. P. Grata, M. De-

long, P. Korzeniowski, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2016, s. 258-265.

9) Mowa nienawiści – wybrane regulacja prawa polskiego [w:] Zjawisko ludobójstwa w XX i XXI wieku, red. M. Malczyńska-Biały, G. Pawlikowski, K. Żarna, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2016, s. 94-103.

10) Rozwój mechanizmów polubownego rozstrzygania sporów konsumenckich w Polsce po akcesji do Unii Europejskiej, [w:] Europa Środkowa. Central Europe, t. V, red. K. Żarna, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. rtm. Witolda Pileckiego w Oświęcimiu, Oświęcim 2016, s. 78-87.

11) Efektywny system dochodzenia roszczeń a poczucie bezpieczeństwa polskich konsumentów po 2004 roku, [w:] Europa Środkowo –Wschodnia w procesie transformacji i integracji. Wymiar społeczny, red. H. Chałupczak, M. Pietraś, J. Misiągiewicz, Wydawnictwo Officina Simonidis, Zamość 2016, s. 559-568.

12) Neocolonialism in polish consumer society, [w:] Crossing boundaries, breaking ties: literary and cultural transgression in the post colonial context, red. M. Martynuska, E. Rokosz-Piejko, Peter Lang, Oxford 2017, s. 179-187.

13) Etyczny wymiar działalności organizacji konsumenckich w Unii Europejskiej, [w:] Etyczne myślenie minulości a súčasnosti. Clovek v súčasnej etike, red V. Gluchman, Filozofiáka fakulta Prešovskej univerzity v Prešove , Prešov 2017, s. 253-262.

14) Członkostwo w Unii Europejskiej a bezpieczeństwo ekonomiczne konsumentów w Polsce, [w:] Europa Środkowo-Wschodnia w procesie transformacji i integracji. Wymiar gospodarczy, red. H. Chałupczak M. Pietraś Ł. Potocki, Wydawnictwo Officina Simonidis, Zamość 2018, s. 185-194.

15) Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów. Kontekst polityczno-prawny, [w:] Naruszenia praw człowieka we współczesnym świecie, red. M. Malczyńska-Biały, K. Żarna, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018, s. 148-155.

16) Normalizacja europejska a bezpieczeństwo produktów konsumenckich, [w:] Współczesna polityka bezpieczeństwa – aspekty militarne i społeczno-gospodarcze, red. M. Delong, M. Malczyńska-Biały, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018, s. 66-73.

17) Kwestia polityki konsumenckiej w procesie akcesji Rzeczypospolitej Polski do Unii Europejskiej, [w:] T. Czapiewski, M. Smolaga (red.), Studia europejskie w Polsce, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2018, s. 129-141.

- 18) Prawa konsumenta w uniwersalnym i europejskim systemie ochrony praw człowieka, Prawa człowieka i ich ochrona, red. M. Malczyńska-Biały, K. Żarna, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018, s. 207-218.
- 19) Nieuczciwe praktyki handlowe a bezpieczeństwo konsumentów w Unii Europejskiej, [w:] Bezpieczeństwo. Stosunki międzynarodowe. Prawa człowieka, t. I, red. K. Żarna, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2019, s. 89-96.
- 20) Mechanizmy tworzenia i ekonomia polityki konsumenckiej, [w:] Bezpieczeństwo. Stosunki międzynarodowe. Prawa człowieka, t. II, red. M. Malczyńska-Biały, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2019, s. 61-70.
- 21) Idea bezpieczeństwa i ochrony konsumentów, [w:] Bezpieczeństwo. Prawa człowieka. Stosunki międzynarodowe, t. IV, red. M. Malczyńska-Biały, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021, s. 121-133.

Pani doktor Mira Malczyńska-Biały jest także (w okresie po uzyskaniu stopnia doktora) współredaktorką 7 prac zbiorowych:

- 1) Europa Środkowa. Central Europe, t. II, red. M. Malczyńska-Biały, M. Mączyński, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. rtm. Witolda Pileckiego w Oświęcimiu, Oświęcim 2015, ss. 161.
- 2) Zjawisko ludobójstwa w XX i XXI wieku, red. M. Malczyńska-Biały, G. Pawlikowski, K. Żarna, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2016, ss. 195.
- 3) Naruszenie praw człowieka we współczesnym świecie, red. M. Malczyńska-Biały, K. Żarna, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018, ss. 302.
- 4) Współczesna polityka bezpieczeństwa – aspekty militarne i społeczno-gospodarcze, red. M. Delong, M. Malczyńska-Biały, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018, ss. 298.
- 5) Prawa człowieka i ich ochrona, red. M. Malczyńska-Biały, K. Żarna, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018, ss. 278.
- 6) Bezpieczeństwo. Stosunki międzynarodowe. Prawa człowieka, t. II, red. M. Malczyńska-Biały, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2019, ss. 221.
- 7) Bezpieczeństwo. Prawa człowieka. Stosunki międzynarodowe, t. IV, red. M. Malczyńska-Biały, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021, ss. 233.

Próbując ocenić wymienione wyżej publikacje, składające się na dorobek naukowy Pani doktor Miry Malczyńskiej-Biały inny niż monografia wskazana jako główne osiągnięcie naukowe, dla jak największej przejrzystości recenzent będzie kierować się następującymi

kryteriami: 1) ilość publikacji, 2) tematyka publikacji, w tym to, czy sytuuje się ona w dziedzinie nauk społecznych i dyscyplinie nauki o polityce i administracji, 3) zasięg oddziaływania publikacji, 4) jakość/poziom merytoryczny publikacji.

1) W zakresie ilościowym, w postępowaniu habilitacyjnym nie ma żadnych precyzyjnych, ostrych wymogów prawnych; jest to kwestia podlegająca w każdym przypadku ocenie recenzenta(ów). Biorąc pod uwagę zarówno kwestie względne, „zwyczajowe” (czyli to, jaki dorobek ilościowy jest uznawany za wystarczający w postępowaniach habilitacyjnych w danej dziedzinie i dyscyplinie), jak i liczby bezwzględne (20 artykułów, 21 artykułów lub rozdziałów w pracach zbiorowych, jedna monografia inna niż podstawa postępowania i opublikowana praca doktorska oraz współredakcja 7 prac zbiorowych), w opinii niżej podpisanego pod względem ilościowym dorobek naukowy Pani doktor Miry Malczyńskiej-Biały jest wystarczający do uzyskania stopnia doktora habilitowanego. Można nawet stwierdzić, że ilościowo jest on wyraźnie większy niż subiektywne „minimum”. Przy czym trzeba tutaj zaznaczyć, iż z powodu tego, że tematyka prawie wszystkich artykułów i rozdziałów dotyczy tych samych zagadnień, które są tematami opublikowanych monografii, analiza przedstawionego dorobku prowadzi do wniosku, że niektóre treści zawarte w artykułach i rozdziałach zostały wykorzystane w monografiach, w tym w książce stanowiącej podstawę postępowania habilitacyjnego. Według recenzenta zakres powtórzeń nie jest jednak nadmierny; poza tym, można, chyba przyjąć założenie, że w takiej dziedzinie jak nauki społeczne monografia stanowi swoiste rozwinięcie i zwieńczenie badań cząstkowych, publikowanych w krótszych formach.

2) Tematyka publikacji Habilitantki jest wyjątkowo bardzo spójna. Niemal cały dorobek dotyczy różnych aspektów praw konsumentów i ich ochrony. W istocie tylko dwa teksty (spośród 41) poświęcone zostały innym tematom (bezpieczeństwie imprez masowych oraz mowie nienawiści). Można więc stwierdzić, że Habilitantka ma bardzo wyraźnie określony przedmiot badań i konsekwentnie „trzyma się” go. Dzięki tej systematyczności, Pani doktor Mira Malczyńska-Biały na pewno może uchodzić za znakomitą specjalistkę z zakresu polityki konsumenckiej i ochrony praw konsumentów.

Kluczowe pytanie, na które trzeba w tym kontekście odpowiedzieć, jest analogiczne jak pytanie dotyczące monografii wskazanej jako podstawa postępowania habilitacyjnego, czyli o to, czy przedstawiony dorobek mieści się w dziedzinie nauk społecznych i w dyscyplinie nauki i polityce i administracji. Według recenzenta odpowiedź na to pytanie jest twierdząca. W całym dorobku Pani doktor Miry Malczyńskiej-Biały bardzo wyraźnie widać swoiste „zacięcie” prawnicze, co jest naturalne biorąc pod uwagę ukończone studia magisterskie z zakresu prawa. Jednak polityka konsumencka i ochrona praw konsumenta to zagadnienia wy-

kraczące poza dyscyplinę prawa i niemożliwe do pełnego opisanie i wyjaśnienia bez uwzględnienia dorobku teoretycznego i metodologicznego charakterystycznego dla nauki o polityce i administracji. Szczególnie jest to widoczne na poziomie UE, co jest tematem najważniejszej, z punktu widzenia postępowania awansowego, publikacji Habilitantki. W swoich tekstach Pani doktor Mira Malczyńska-Biały, oprócz zagadnień *stricte* prawniczych, podejmuje także kwestie dotyczące uwarunkowań społecznych i politycznych polityki konsumenci-ckiej, jej następstw, procesu tworzenia, zaangażowania podmiotów (aktorów politycznych) w proces polityczny przyjmowania aktów prawnych itp.

3) Jeśli chodzi o zasięg opublikowanych tekstów, to w zdecydowanej większości jest on ogólnokrajowy (czasopisma polskie oraz monografie wydane w Rzeszowie) i/lub regionalny (niektóre czasopisma oraz książki wydane w Zamościu). Jedynym artykułem w czasopiśmie zagranicznym (Słowacja) jest tekst opublikowany (wspólnie z innym Autorem) w „Ethics&Bioethics (in Central Europe)”. Zagraniczne publikacje Habilitantki to także dwa rozdziały w pracach zbiorowych, wydanych przez wydawnictwo Peter Lang oraz wydawnictwo Uniwersytetu w Prešovie. To niezbyt wiele; po części zapewne przyczyną jest specyficz- nie lokalna tematyka niektórych tekstów. Jednak potencjalny zasięg oddziaływania publikacji Habilitantki to, w opinii recenzenta, zdecydowanie słabsza strona Jej dorobku. Jest to widocz- ne także pod względem funkcjonujących w świecie nauki wskaźników ilościowych. Jak poda- je Habilitantka, liczba cytowań Jej publikacji (z oddzielnym uwzględnieniem autocytowań) według bazy Google Scholar to 11 cytowań, według bazy Scopus to 1 cytowanie a według bazy Semantic Scholar to 2 cytowania. Indeks Hirscha według bazy Google Scholar wynosi 1(h-indeks – 1).

4) Pozytywnie należy ocenić zgromadzony dorobek naukowy Pani doktor Miry Mal- czyńskiej-Biały pod względem jakościowym. Nie sposób oczywiście chociażby nawet krótko omawiać i oceniać każdego z ww. tekstów z osobna; wszystkie one były przedmiotem recen- zji i to najczęściej, biorąc pod uwagę dominującą politykę wydawniczą ww. czasopism, do- konywanych przynajmniej przez dwie osoby (w praktyce, uwzględniając redaktorów czaso- pism i prac zbiorowych, zazwyczaj przez więcej niż dwie osoby). Pisząc syntetycznie, artyku- ły i rozdziały autorstwa Habilitantki przygotowane zostały na dobrym poziomie, zgodnie ze standardami i wymaganiami charakterystycznymi dla tego rodzaju tekstów z dziedziny nauk społecznych i w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

Z przedstawionych dokumentów wynika, że Pani doktor Mira Malczyńska-Biały, po uzyskaniu stopnia doktora, przygotowała i opublikowała (w czasopiśmie „UR Journal of Hu-

anities and SocialSciences”) także jedną recenzję książki pt. Zrozumieć współczesny terroryzm autorstwa S. Wojciechowskiego i P. Osiewicza oraz dwa sprawozdania z konferencji naukowych.

Oprócz publikacji wyników swoich badań, Pani doktor Mira Malczyńska-Biały wykazywała także różnorodną inną aktywność o charakterze naukowym. Po uzyskaniu stopnia doktora, Habilitantka odbyła kilka staży (pobyków) zagranicznych o charakterze naukowym i/lub naukowo-dydaktycznym:

- 1) 24-28 kwietnia 2017 r. staż dydaktyczny (w ramach programu Erasmus +), University of Cyprus, Department of Social and Political Science.
- 2) 23-27 kwietnia 2018 r. staż dydaktyczny (w ramach programu Erasmus +,) Department of Political Sciences Universita Degli Studi Di Napoli Federico II.
- 3) 8-22 października 2018 r. staż naukowy Faculty of International Relations, Ivan Franko National University of Lviv.
- 4) 24-28 lutego 2020 r. staż dydaktyczny (w ramach programu Erasmus +), na Wydziale Filozofii, Instytut Politologii, University of Prešov.
- 5) 1-15 lipca 2021 r. staż naukowy Department of Political Sciences Universita Degli Studi Di Napoli Federico II.
- 6) 8-13 grudnia 2021 r. staż naukowy Department of Political Sciences Universita Degli Studi Di Napoli Federico II.

Poza tym, w dniach 17 czerwca – 2 lipca 2019 r. habilitantka odbyła staż naukowy w Instytucie Europeistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Jeśli chodzi o doświadczenia Habilitantki w zakresie pozyskiwania środków na badania naukowe i realizacji grantów/projektów naukowych, to jest ono skromne. Jak napisała w dokumentach, po uzyskaniu stopnia doktora Pani doktor Mira Malczyńska-Biały była zaangażowana w trzy projekty:

- 1) Projekt realizowany z dotacji celowej MNiSW, służącej rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich nt. „Uwarunkowania i realizacja idei pełnej reprezentacji konsumentów w województwie podkarpackim” (2014 r.).
- 2) Projekt realizowany z dotacji celowej MNiSW, służącej rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich nt. „Konsumencki sektor pozarządowy w wybranych politykach Unii Europejskiej” (2016 r.).
- 3) W ramach projektu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 0036/SPN01/17/2018 z dnia 11.06.2018 , zadanie nr 7 „W drodze ku modernizacji. Niepodległa Polska i wolni Pola-

cy w XIX - XXI wieku” uczestniczyła w wydarzeniu naukowym (konferencji) „Budowa nowoczesnego społeczeństwa po 1989 roku” (24-25.11.2021 r.), na którym wygłosiła referat „Ochrona praw konsumentów w Polsce po 1978 roku”.

Pani doktor Mira Malczyńska-Biały była także zaangażowana w działalność zespołu badawczego, w ramach którego sporządzono dla Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie raport pt. „Ukraińcy w województwie podkarpackim. Diagnoza społeczna” (15 marca 2016 r.).

Habilitantka wygłosiła również referaty naukowe i brała aktywny udział w kilkudziesięciu konferencjach naukowych, zarówno w Polsce, jak i za granicą. Jak wynika z załączonej dokumentacji Pani doktor Mira Malczyńska-Biały wygłosiła referaty na 35 konferencjach naukowych, krajowych i międzynarodowych. Podobnie jak ma to miejsce w przypadku publikacji, także przedstawione referaty dotyczyły przede wszystkim różnych aspektów polityki konsumenckiej i ochrony praw konsumentów. Pełniąc różne funkcje, Habilitantka współorganizowała 9 konferencji naukowych. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę i docenić bogate doświadczenia i zasługi Habilitantki we współpracy z uczelniami zagranicznymi (Ukraina: Ivan Franko National University of Lviv oraz Hetman Petro Sahaidachnyi National Ground Forces Academy in Lviv; Słowacja: University of Prešov; Włochy: Università Degli Studi Di Napoli Federico II) w organizacji konferencji międzynarodowych.

Pani doktor Mira Malczyńska-Biały jest członkiem kilku towarzystw naukowych: Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (pełni funkcję skarbnika oddziału w Rzeszowie oraz członka komisji rewizyjnej), Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich (w którym pełni funkcję wiceprezesa Oddziału w Rzeszowie), International Institute of Social and Economic Science (IISES) oraz American Council on Consumer Interests (ACCI).

Biorąc pod uwagę powyższe, dorobek naukowy oraz krajowe i zagraniczne doświadczenie w pracy naukowej Habilitantki w ocenie niżej podpisanego są dostateczne do uzyskania stopnia doktora habilitowanego. Pracę naukową Pani doktor Mira Malczyńska-Biały prowadzi konsekwentnie i systematycznie. Przedmiot badań Habilitantki jest bardzo wyraźnie określony, opublikowała Ona trzy monografie (w tym jedna to zapewne wersja pracy doktorskiej) oraz kilkadziesiąt artykułów/rozdziałów na temat różnych aspektów polityki konsumenckiej i ochrony praw konsumentów co uprawnia do stwierdzenia, że ich autorka jest specjalistką w tym temacie. Na wyraźnie niższą ocenę Habilitantka zasługuje pod względem publikacji zagranicznych, wskaźników ilościowych wykorzystywanych do pomiaru poziomu

oddziaływania prac naukowych oraz pozyskiwania środków finansowych spoza uczelni i realizacji finansowanych zewnatrznie przedsiwziec naukowych.

IV. Aktywność dydaktyczna i organizacyjna Habilitantki

Z otrzymanych informacji wynika, że Pani doktor Mira Malczyńska-Biały od czasu uzyskania stopnia doktora (doktor nauk humanistycznych w zakresie nauki o polityce, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, 2011 r.) zatrudniona jest na stanowisku adiunkta badawczo-dydaktycznego w Instytucie Nauk o Polityce Uniwersytetu Rzeszowskiego. Oprócz tego Habilitantka pracowała także na podstawie umów-zleceń w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. ks. Bronisława Markiewicza (2011 r.) oraz w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu (2012 r.).

Oprócz wspomnianej aktywności przy organizacji licznych konferencji naukowych, Pani doktor Mira Malczyńska-Biały była/jest zaangażowana m.in. w następujących formach działań w macierzystej uczelni:

- członkostwo w Wydziałowej Komisji dyscyplinarnej ds. doktorantów Wydziału Socjologiczno-Historycznego UR (2016-2019),
- członkostwo w Instytutowym Zespole ds. zapewnienia Jakości Kształcenia (2016-2019),
- członkostwo w Wydziałowym Zespole ds. zapewnienia Jakości Kształcenia (2016-2019),
- członkostwo w Radzie Instytutu Nauk o Polityce (2016-nadal),
- członkostwo w Zespole Programowym kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne.
- funkcja Kierownika Zespołu Programowego kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne (od 1.09.2020-nadal).

Ponadto Habilitantka pełniła kilkakrotnie funkcję opiekuna roku na kierunku politologia (studia I stopnia).

W trakcie swojego zatrudnienia w ww. jednostkach, Pani doktor Mira Malczyńska-Biały prowadziła zajęcia z takich przedmiotów jak: „Zarządzanie społecznościami wieloetnicznymi”, „Bezpieczeństwo imprez masowych”, „Komunikowanie międzykulturowe”, „Komunikowanie międzynarodowe”, „Podstawy prawa administracyjnego”, „Ochrona własności intelektualnej”, „Bezpieczeństwo osób i mienia”, „Polityka gospodarcza”, „Polityka społeczna”, „Marketing terytorialny”, „Międzynarodowa ochrona praw człowieka”, „Lokalny wymiar polityki bezpieczeństwa”, „Prawa człowieka w Polsce”, „Techniki organizacyjne”, „Organy ochrony prawnej”, „Międzynarodowa ochrona praw człowieka”, „Bezpieczeństwo

impresz masowych”, „Bezpieczeństwo osób i mienia”. Od 2018 roku prowadziła zajęcia w postaci wykładów i ćwiczeń z zakresu „Ochrony praw konsumentów”, „Bezpieczeństwa konsumentów”, „Polityki konsumenckiej”. Prowadziła również seminaria licencjackie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia na kierunku Politologia oraz na kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne.

Od 2012 roku Habilitantka prowadzi zajęcia w języku angielskim dla studentów programu Erasmus + z zakresu „Consumer law and Policy”, „Consumer right and policy in European Union”, „Consumer protection in European Union” oraz „English in social studies”.

Biorąc pod uwagę powyższe, doświadczenie Habilitantki w pracy dydaktycznej na pewno można uznać za zadowalające. Warto także zauważyć, że kilka z prowadzonych przez Panią doktor Mirę Malczyńską-Białą przedmiotów związana była z zainteresowaniami naukowymi Habilitantki, co na pewno pozytywnie wpływa na jakość i poziom dydaktyki.

Z kolei prowadzenie zajęć spoza problematyki swoich badań naukowych świadczy o erudycji i odczytaniu oraz pozwala na rozwój intelektualny.

VI. Podsumowanie i konkluzja

W opinii recenzenta, książka Pani doktor Miry Malczyńskiej-Biały pt. *Polityka konsumencka Unii Europejskiej po 2002 roku*, wydana w Rzeszowie roku 2021 przez Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego (ss. 414, ISBN 978-83-7996-981-4) spełnia zarówno formalne, jak i merytoryczne ustawowe wymogi stawiane monografiom wskazywanym jako podstawa postępowania habilitacyjnego. Uwagi krytyczne zawarte w niniejszej recenzji i dotyczące tej pracy – z których najpoważniejsza dotyczy braku wystarczającego osadzenia badań i ich wyników w kontekście teoretycznym – nie przekreślają pozytywnej oceny tej książki.

Na pozytywną ocenę zasługują także pozostałe publikacje składające się na dorobek naukowy Habilitantki zgromadzony po uzyskaniu stopnia doktora. Ich liczba zdaniem recenzenta jest bardzo zadowalająca (20 artykułów w recenzowanych czasopismach naukowych oraz 21 rozdziałów w pracach pod redakcją naukową). Słabszą stroną tej części dorobku Habilitantki jest to, że tylko jeden z artykułów ukazał się w czasopiśmie zagranicznym (Słowacja) a dwa z rozdziałów zostały opublikowane w wydawnictwach zagranicznych. Stąd zasięg potencjalnego oddziaływania tych prac jest ograniczony. Chyba widać to także po wskaźnikach ilościowych – liczba cytowań publikacji Habilitantki to, według bazy Google Scholar,

tylko 11. Jako słabszą recenzent ocenia także tę część działalności naukowej jaką jest pozyskiwanie środków finansowych na badania poza uczelnią oraz realizacja finansowanych z nich przedsięwzięć naukowych.

Z kolei zdecydowanie pozytywnie można ocenić aktywność konferencyjną Pani doktor Miry Malczyńskiej-Biały, która wzięła udział w 35 konferencjach naukowych, w Polsce i za granicą, na których wygłaszała referaty przedstawiając wyniki swoich badań. Habilitantka ma także bogate i różnorodne doświadczenie dydaktyczne, organizacyjne i popularyzujące naukę, zarówno w miejscach swojego zatrudnienia, jak i poza nimi, w instytucjach, z którymi współpracowała.

Biorąc pod uwagę powyższe, niżej podpisany wyraża opinię, że Pani doktor Mira Malczyńska-Biały spełnia warunki określone w art. 219 ust. 1 ustawy, tzn. posiada stopień doktora, posiada „osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny” oraz „wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej”. Dlatego wnioskuję o dopuszczenie Pani doktor Miry Malczyńskiej-Biały do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

dr hab. prof. UŚ Tomasz Kubin

